

Lästips:
[Nåltovning](#)
[Honungsjössar](#)
[Foder för får](#)
[Bostadshus](#)
[Mattram](#)
[mer lästips...](#)

Alternativs handbok i självhushållning är en "wiki"; alla kan lägga till och ändra i artiklarna. Har du frågor om hur det går till så läs under [Hjälp](#) eller maila handbok@alternativ.nu

Behöver du inspiration eller info om ett ämne det skrivits om i [Åter](#) kan du be [Petter](#) om en pdf av artikeln.

Handbokens ämnen:

- [Bygga och bo](#)
- [Djur](#)
- [Hantverk](#)
- [Mat](#)
- [Odling](#)
- [Levebröd](#)
- [Övriga ämnen](#)
- [Övrigt](#)

Att göra i november

Vill du ändra eller lägga till något i självhushållaråret? [Klicka här!](#)

Odling

- Skörd: Nu bör det mesta vara skördat, eftersom frosten kan slå till närsom helst, om den inte redan gjort det. Palsternacka, purjo, grönkål, brysselkål och jordärtskockor kan stå kvar, förutsatt att man inte ska höstplöja eller höstgräva. Och att inte harar eller rådjur hjälper till med skörden. Purjon är nog lika bra att ta in, den blir tråkig om den fryser och tinar gång på gång.
- Vintervitkål tål faktiskt lätt frost, så den kan man ha kvar i odlingarna till november, förutsatt att den inte växer så den spricker. Skörda dock när kålen inte är frusen. Jorda inte ner den och försäk att inte lägga huvudena för hårt packade mot varandra i jordkällaren. Man kan smälla upp provisoriska hyllor, t ex gamla lecablock och bräder. Har man rätt sort så håller sig kålen fin i källaren ända fram till mars-april.

- Majsen som man tog in i oktober och hängde på tork har säkert torkat klart nu. Vrid av de hårda kornen från kolvarna, som personen i mitten på bilden intill. Det man inte behöver till utsäde man kan man mala utmärkt majsmjöl av att använda i gröt eller bröd.

- Se över att du tagit alla fröer du ska och att de är förpackade. Vik små prydliga fröpåsar av vanligt papper och skriv sort och årtal på.

Djur

- Ungtupparna är det ju dags att ta, om man inte redan gjort det. Om man behöver rensa ut lite gamla hönor också, för att hålla stammen ung, så är det ju bra att göra det nu. Då det slipper vara så trångt i höns huset nu över vintern då många väljer att vara inne, samt att man sparar på vinterfödret. Gamla värphöns är det inte mycket mat på, så man kan överväga "snabbslakt", dvs att man bara tar ut låren och bröstfiléerna. Det känns kanske lite dumt att inte ta vara på hela djuret, men i detta fall är det faktiskt inte mycket annat att äta och det går ca tio gånger snabbare än att plocka hönan och ta ur den på vanligt sätt. Vill man åt levern, kan man lätt komma åt den lätt under bröstbenet när man tagit ur filéerna.

I hushållet

- November kan vara en bra månad att kallröka lammlåren. Det bör inte vara för kallt, så att köttet fryser om elden slocknar under natten. Det bör inte heller regna eller vara för fuktigt i luften, så att torken blir dålig. Eftersom kallrökningen tar en vecka kan det dock vara lite svårt att planera in det efter väderprognoserna. När man slaktat kan det ju inte hänga mycket mer än tre dygn och sedan inte ligga i saltlaken mer än en vecka-tio dagar. Man får gå på känn och hålla tummarna!

Övrigt på gården

•

Har du inget att göra?

[Här finns en lista med saker att hjälpa till med!](#)